

**Założenia zmian w maturze – od 2015 r.
Koniec z prezentacją maturalną i „kluczem”, obowiązkowy
egzamin z przedmiotu do wyboru.**

Egzamin maturalny, począwszy od 2015 roku zostanie zmodyfikowany tak, by lepiej mierzyć umiejętności uczniów kończących zreformowaną szkołę ponadgimnazjalną. Sprawdzanie umiejętności odtwarzania wiedzy encyklopedycznej zostanie zastąpione sprawdzeniem umiejętności krytycznej analizy informacji, rozumowania i wnioskowania w zakresie zdobytej wiedzy.

W niezmiennym kształcie pozostanie obowiązkowa część egzaminu maturalnego, na której rozstrzyga się, czy maturzysta zdał maturę. Składa się na nią egzamin pisemny i ustny z języka polskiego, egzamin pisemny i ustny z języka obcego nowożytnego oraz egzamin z matematyki – wszystkie przeprowadzane w oparciu o wymagania, określone w podstawie programowej dla poszczególnych przedmiotów w zakresie podstawowym.

Spośród tych pięciu egzaminów cztery będą przeprowadzane w dzisiejszym kształcie; zmianie ulegnie jedynie sposób przeprowadzania egzaminu ustnego z języka polskiego. Ocenianie przygotowanej wcześniej prezentacji maturalnej będzie zastąpione przez ocenę umiejętności tworzenia przez maturzystę wypowiedzi ustnej na temat wylosowanych podczas egzaminu pytań. Jest to jedna z kluczowych umiejętności, którą, zgodnie z nową podstawą programową, uczeń powinien opanować na lekcjach języka polskiego. Znaczenie tej umiejętności w dalszej nauce oraz życiu zawodowym trudno przecenić.

Dalsza część egzaminu maturalnego służy pomiarowi umiejętności maturzysty dla celów rekrutacyjnych do szkół wyższych. Dlatego, podobnie jak dotychczas, maturzysta będzie sam wskazywał przedmioty dodatkowe, z których chce zdawać egzamin. Te egzaminy służą zmierzeniu, w jakim stopniu jest on przygotowany do studiów i dlatego nie mają określonego progu zdawalności.

Ponieważ w zreformowanej szkole ponadgimnazjalnej każdy uczeń będzie miał obowiązek uczyć się wybranych przedmiotów na poziomie rozszerzonym, wszystkie egzaminy maturalne w tej części matury będą przeprowadzane tylko na jednym poziomie - w oparciu o wymagania, określone w podstawie programowej dla poszczególnych przedmiotów w zakresie rozszerzonym. Zapewni to lepszą porównywalność kandydatów w procesie rekrutacji na poszczególne kierunki studiów.

Z obecnej praktyki rekrutacyjnej polskich uczelni wynika, że od kandydatów na każdy kierunek studiów szkoły wyższe oczekują solidnej wiedzy, z co najmniej jednego

przedmiotu. Dlatego, wychodząc naprzeciw sugestii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, od roku 2015 wprowadzony zostanie obowiązek przystąpienia na maturze do egzaminu z jednego wybranego przez maturzystę przedmiotu dodatkowego.

Szczegóły założeń egzaminu maturalnego 2015 r.

Zmieniona podstawa przeprowadzania egzaminu maturalnego

Egzamin maturalny będzie przeprowadzony na podstawie wymagań ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego a nie – jak obecnie – na podstawie standardów wymagań, określonych w odrębnych przepisach. Od roku 2015 ten sam dokument będzie określał zarówno proces kształcenia, jak i efekty tego procesu.

Odchodzimy od „klucza”

Ocenianie holistyczne (wprowadzone już od tego roku przy egzaminie gimnazjalnym) zostanie zastosowane również przy nowym egzaminie maturalnym. W tym sposobie najważniejsze jest ocenianie umiejętności ucznia i jego toku rozumowania.

Lista przedmiotów obowiązkowych nie ulega zmianie

Lista przedmiotów obowiązkowych, z których przeprowadzany będzie egzamin maturalny nie ulegnie zmianie:

- a) język polski (część ustna i pisemna)
- b) język obcy nowożytny (część ustna i pisemna)
- c) matematyka (część pisemna)
- d) język mniejszości narodowej – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej (część ustna i pisemna).

Egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych będzie zdawany na poziomie podstawowym.

Lista przedmiotów maturalnych do wyboru

Lista przedmiotów do wyboru, z których przeprowadzany będzie egzamin maturalny, będzie obejmowała wszystkie przedmioty ujęte w podstawie programowej, dla których przewidziano nauczanie na IV etapie edukacyjnym w zakresie rozszerzonym:

- a) biologia;
- b) chemia;
- c) filozofia;
- d) fizyka;
- e) geografia;
- f) historia;
- g) historia sztuki;
- h) historia muzyki;

- i) informatyka
- j) język polski;
- k) języki obce nowożytne;
- l) język łaciński i kultura antyczna;
- m) język mniejszości narodowych i mniejszości etnicznych, język regionalny;
- n) matematyka;
- o) wiedza o społeczeństwie.

W porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów, z projektowanej listy przedmiotów do wyboru wyłączono jedynie wiedzę o tańcu, zdawaną do tej pory przez najmniejszą (kilkudziesięcioosobową) grupę uczniów. Wymagania egzaminacyjne dla poszczególnych przedmiotów są obecnie ustalone w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej. Nie określa ono podstawy dla przedmiotu wiedza o tańcu. Nie ma więc ustalonych wymagań na podstawie których mógłby zostać przeprowadzony egzamin maturalny z tego przedmiotu.

Przedmioty do wyboru będą zdawane tylko na jednym poziomie

Obecnie zdający może wybrać poziom podstawowy lub poziom rozszerzony dla przedmiotów dodatkowych. Od 2015 r. będzie jeden poziom – odpowiadający podstawie programowej każdego przedmiotu w zakresie rozszerzonym.

Obowiązkowy egzamin z przedmiotu do wyboru - bez progu zdawalności

Dotychczas zdający nie musiał przystępować do egzaminu maturalnego z dodatkowych przedmiotów (w roku 2011 prawie 32 % zdających nie wybrało żadnego przedmiotu dodatkowego na egzaminie maturalnym). Od 2015, aby otrzymać świadectwo maturalne, uczeń będzie miał obowiązek przystąpienia do co najmniej jednego egzaminu dodatkowego. Wybrany przedmiot będzie mógł być inny niż te, których zdający uczył się w zakresie rozszerzonym w szkole ponadgimnazjalnej.

Powyższe rozwiązanie jest analogiczne do obowiązującej obecnie zasady, że wybór przedmiotu zdawanego na egzaminie maturalnym nie jest zależny od typu szkoły, do której uczęszczał absolwent, ani od przedmiotów nauczanych w tej szkole.

Koniec z prezentacją maturalną

Jedną z istotniejszych, będzie zmiana formuły egzaminu ustnego z języka polskiego. Zamiast dotychczasowej, przygotowywanej wcześniej, prezentacji maturalnej, zdający będzie odpowiadał na wybrane losowo pytania, przygotowane przez CKE. Głównym celem egzaminu, podlegającym ocenie, będzie sprawdzenie umiejętności tworzenia wypowiedzi na określony temat inspirowanej tekstem kultury – w formie monologicznej i dialogowej. Polecenia w zadaniach będą ukierunkowywać wypowiedź ucznia i odwoływać się do załączonego tekstu.

Część ustną egzaminu z języka polskiego przeprowadzą i ocenią przedmiotowe zespoły egzaminacyjne powołane w szkole, do której uczęszczał absolwent.

Zdający, po wylosowaniu pytania będzie miał 15 minut na przygotowanie swojej wypowiedzi. Następnie otrzyma 10 minut na wypowiedź oraz 5 minut na dyskusję, dotyczącą tej wypowiedzi, z zespołem przedmiotowym.

Wypowiedź ucznia będzie oceniana według kryteriów holistycznych. Brane będą pod uwagę przede wszystkim warstwa merytoryczna, organizacja tekstu oraz poziom sprawności komunikacyjnych zdającego i poprawności językowej jego wypowiedzi.

Informatory o egzaminie maturalnym w 2015 roku, zawierające przykładowe pytania i zadania z rozwiązaniami, zostaną opublikowane do sierpnia 2013 roku.